

Direcziun da svilup e da cooperaziun

■ La Direcziun da svilup e da cooperaziun (DSC) è cumpetenta entaifer l'administraziun federala per la coordinaziun da la collavuraziun da svilup e da la collavuraziun cun l'Europa da l'Ost sco er per l'agid umanitar da la Confederaziun. Ella cumbatta cunter la povradad en ils pajais dal sid e da l'ost, gida las victimas da crisas e da conflicts e dat – ensem cun il Corp svizzer d'agid umanitar (CSA) – agid d'urgenza e da reconstrucziun suenter catastrofes da la natura e suenter conflicts da violenza.

Introducziun

Na, sin noss planet n'è betg tut uschè grondius: i dat blier memia blers umans en in nausch stadi da sanadad, sutnutrids u senza lavur, e la surfatscha da gaud en tut il mund sa diminuescha anc adina continuadamain.

Quests grevs problems, ch'impedeschan e smanatschan l'equiliber e la pasch da noss planet, na pon betg vegnir schliads d'in pajais sulet. Ma mintgin po e duaja contribuir sia cumpart, quai vala gist er per la Svizra ch'è in dals pli ritgs pajais dal mund.

Là nua ch'ella po e cun ils meds che la stattan a disposiziun sto la Svizra gidar auters pajais a viver meglier, gea a surviver. E quai tant pli ch'ella è, grazia a la lavur ed inschignusadad da ses abitants, ma er grazia ad ina retscha da circumstanzas favuravlas, daventada in pajais fitg sviluppà.

Perquai sa sprova la Confederaziun da contribuir a la meglieraziun da la situaziun da viver en ils pajais main favurisads, e quai surtut tras duas da sias partiziuns administrativas: La partiziun Cooperaziun e svilup economic entaifer il Secretariat da stadi per l'economia (Seco), la quala s'occupa surtut da las relaziuns economicas e commercialas cun ils pajais en svilup e contribuescha mintg'onn 220 milliuns francs a la cooperaziun al svilup economica, e la Direcziun da svilup e cooperaziun.

Ultra da l'agid presta da la Direcziun da svilup e da cooperaziun, che vegn preschenta qua pli detagliadamain. I sa tracta da sustegnir tscherts pajais en lur svilup vers l'economia da martgà. Quai permetta lur integraziun en l'economia mundiala e dat a la Svizra novas pussaivladads da far commerzi.

Organisaziun

La Direcziun da svilup e da cooperaziun è vegnida creada il 1961 sut il num Sersvetsch per la cooperaziun tecnica. Sias finamiras ed incumbensas èn definidas en la Lescha davart la cooperaziun al svilup e l'agid umanitar internaziunal dal 1976 che stipulescha en particular en l'artitel 5:

1. La cooperaziun al svilup sustegna ils sforzs dals pajais en svilup per meglierar las cundiziuns da viver da lur

Slum a Jakarta, Indonesia.

FOTO: JONATHAN MCINTOSH / CC BY 2.0

populaziun. Ella duai contribuir a metter a quests pajais da segirar lur svilup cun atgnas forzas. Ella aspirescha a lung termin ina relaziun pli equilibrada entaifer la communitad dals pajais.

2. Ella sustegna principalmain ils pajais en svilup, las regiuns e gruppas da la populaziun las pli paupras. Ella promova surtut il svilup da regiuns ruralas; la meglieraziun da las cundiziuns d'alimentaziun, spezialmain tras la producziun agricola per l'agen provediment; l'artisanat e las pitschnas industrials localas; la creaziun da plazs da lavur; la realisaziun ed il mantegniment da l'equiliber ecologic e demografic.

Preferids vegnan – ultra da l'agid en l'Europa da l'Ost ch'è sa sviluppà dapi la vieueta dals onns 1989/90 – en emprima lingia ils pajais ils pli paupers, e tranter quels surtut ils pajais nua ch'ins ha las meglras schanzas da realisar in project cun success ed en stretga collavuraziun cun la populaziun locala.

La Direcziun da svilup e da cooperaziun dispona d'in budget annual da ca. 2,1 milliardas francs (situaziun dal 2021). Ensem cun las ulteriuras partiziuns da l'administraziun federala munta l'agid al svilup da la Confederaziun a radund 3,6 milliardas. Quai correspunda a 0,5 % dal retgav naziunal brut. (Tenor las finamiras fixadas tras l'ONU stuessan ils pajais sviluppads aspirar ad in coeffizient minimal da 0,7 %).

Finamiras

La Direcziun da svilup e da cooperaziun sustegna e realisescha projects per diminuir la povertad e la malsegurezza sco er per promover ils dretgs umans, la democrazia ed il stadi da dretg. La DSC presta er agid umanitar en cas da catastrofes u da guerras a l'exteriur.

La collavuraziun da svilup sustegna

ils pajais en svilup en lur sforzs da meglierar las cundiziuns da viver da lur populaziun. Ella duai gidar quels pajais uschia ch'els pon diriger sezs lur svilup. Ella ha la finamira da cuntanscher relaziuns equilibradas tranter ils pievels. Perquai èsi impurtant – sper l'agid umanitar en cas da catastrofes – da prender en mira surtut projects a lunga vista che garanteschon resultats persistentes er suenter che la fasa da collavuraziun è terminada.

Furmas da collavuraziun

D'agid bilaterala discurren cur che la Confederaziun cooperescha directamain cun in auter pajais per realisar in program u in project da svilup. D'agid multilateral discurren, cur che la Confederaziun cooperescha a la realisaziun da projects e programs da svilup en auters pajais, per exempel cun l'intermediaziun d'organisaziuns internaziunalas sco l'Organisaziun mundiala da la sanadad u l'Unicef. L'agid bilaterala munta en media mintg'onn a dus terzs e l'agid multilateral ad in terz dal preventiv da la DSC.

La Direcziun da svilup e da cooperaziun ha er ina lunga tradiziun da cooperaziun cun las ovras d'agid privatas. En Svizra datti numerusas organisaziuns che deditgeschan tuttas u ina part da lur activitads a la cooperaziun al svilup. Bleras dad ellas han cuntanschì tras lur lavur grondas experientschas en tschertas spartas. Lur caracter d'organisaziuns privatas las permetta savens da cuntanscher pli tgunsch ils vairs destinats da l'agid: la populaziun la pli dischavantiada. La DSC concepescha e prepara projects da las ovras d'agid ch'ella sustegna, e metta er a disposiziun meds per confinarziun agens projects da las ovras d'agid privatas.

Intgins champs d'activitad

Agricoltura

En il Terz Mund vivan dus da trais umans dals products da la terra. Igl è perquai natural ch'ils projects agricoli cumpiglian la part la pli impurtanta da la lavur da la DSC. Quests projects comprendan in vast spectrum d'activitads che van da la selecziun da la semenza a la sauziun, la lutga cunter ils parassits e.u.v. fin a la meglieraziun da las metodas da magasinar vivondas e la commercialisaziun dals surplis. La traga da muvel occupescha in plaz da preferenza entaifer quests projects. In dals pli enconoschents è quel da Kerala en l'India, nua ch'ins ha cuntanschì in fitg grond augment da la producziun da latg tras cruchar vatgas dal lieu cun vatgas svizras.

A la retschertga agricola vegn medemmain accordà in grond interess. La Svizra fa part da differents da quels pro-

jects. Ella sustegna divers instituts internaziunals da la retschertga agricola ch'emprovan da sviluppar novas plantas nutritivas pli adattadas e pli productivas.

Dapertut en ils pajais en svilup tschessa il gaud davant l'uman. Quest svilup è da contribuir a la tschertga per nova terra cultivabla e per funtaunas d'energia, ma er al tagl da laina industrial abusiv. Il resultat: in'erosiun dal terren gravanta, inundaziuns ch'alterneschan cun setgras, perquai ch'i manca la protecziun dal gaud e pervi da midadas da las cundiziuns climaticas.

La plipart da las regenzas dals pajais dal Terz Mund èn oz conscientas dals problems dramatics. Er la Svizra sa partecipescha en maniera activa e cun ils meds pussaivels a la lutga cunter il svanir dals gauds, la desertificaziun e l'erosiun.

In element ordvart impurtant da quels projects è la sensibilisaziun da la populaziun per la necessitad da regenerar e da mantegnair il chapital che represchenta il gaud. Quai è per exempel stà il cas a Burkina Faso, nua ch'è vegnì realisà ensem cun la populaziun entaifer il project «Gauds dals vitgs» 2500 hectaras plantaziuns collectivs ed individualas sco er scolaziuns da selviculturs per quellas regiuns ed ortulans da planticultura en ils vitgs.

Sanadad

Meglier prevegnir che guarir. Quest motto è daventà ina directiva da la politica da la DSC sin il champ da sanadad. Ella preferescha da s'engaschar là, nua ch'exista gia in program coerent che tschenta l'accent sin la prevenziun da malsognas. Quai è per exempel il cas a Benin u a Madagascar, nua ch'il DSC ha contribuì a realisar ina rait naziunala da posts da medicaziun.

Il pli impurtant è che mintgin sa sentia sez responsabel per sia sanadad. Tut ils projects sustegnids dal DSC prevesan er la sensibilisaziun da la populaziun. A quai servan tranter auter visitas a chasa e curs da sanadad e d'igiene. En tschertas regiuns èsi reussì grazia a questas mesiras da diminuir la mortalitad dals uffants per 90 %.

Economia

L'artisanat, l'industria, il transport, las bancas, il turissem, las comunicaziuns ed anc blers auters en ils secturs nua che la DSC sa dat fadia, sin dumonda da las regenzas dals pajais interessads, da gidar a crear cundiziuns per in meglier svilup.

In exempel: Ina buna part da la populaziun activa da Lima, la chapitala dal Peru, lavura en il sector numnà «informal». Questa noziun sa referescha a quels mastergns che na vegnan betg declarads uffizialmain, dal nettegiachalzers

fin il mecanist d'autos. La regenza peruana è conscienta da l'impurtanza economica che quest sector posseda en in pajais perturbà da la dischoccupaziun. Cun ses consentiment e cun il sustegn finanziar da la DSC ha in'organisaziun d'agid locala inizià la scolaziun tecnica da tschertas categorias da quests «informals». Ins ha cumenzà cun ils «garaschists» ch'offreschan lur servetschs apprezziads als proprietaris da vegls vehichels, per ils quals ils represchentsants da las grondas marcas d'automobils èn blier memia chars.

Scolaziun

Igl è la scolaziun che permetta il meglier d'integrar la populaziun locala en la realisaziun d'in project. Ed igl è er la scolaziun che permetta da surdar il dretg mument ils projects a responsabels locals, bain infurmads davart las pussaivladads e difficultads.

La scolaziun ha lieu en general sin il plaz. En projects da sauziun vegnan uschia instruids spezialists per il mantegniment da las pumpas, en projects da sanadad persunal paramedical ed en projects forestals selviculturs.

Projects multisectorials u integrads

I capita pli e pli savens ch'elements da plirs secturs sa reuneschan en il medem lieu d'activitad, da maniera ch'els sa cumpletteschan e sa cumbineschan vicendaivlamain. Ins discurren lura da projects multisectorials u integrads.

In bun exempel furman las regiuns da Macala e Goasoran en il sidvest da Honduras, nua ch'experts da la DSC han lavurà ensem cun la populaziun dapi il 1981. Il punct central da quest program ha furmà, grazia a la meglra scolaziun da purs, l'augment da la producziun agricola alimentara (tiric, bagiaunas). Ma cunquai ch'ina furmaziun pli profunda n'è betg pussaivla senza pudair leger e quintar, han ins introduci ina scolaziun da basa che permetta da sia vart da tschiffar meglier er ils problems da la sanadad. E la finala ha er la meglieraziun da la rait da comunicaziun in'influenza positiva sin l'educaziun, la sanadad ed il stgomi commercial.

Agid umanitar

La Direcziun da svilup e da cooperaziun dispona er d'ina partiziun per l'agid umanitar. Ella sa partecipescha ad accziuns ch'emprovan da dismetter u almain mitigiar la miseria la pli acuta.

Prestar agid umanitar en l'entir mund è gia adina stà ina finamira dal pievel svizzer ed è en pli in element impurtant da la politica da l'exteriur da la Confederaziun.

L'agid umanitar da la Confederaziun vegn administrà surtut da las organisaziuns internaziunalas (Cumissariat da las Naziuns unidas per ils fugitivs UNHCR; Comité internaziunal da la crusch cotschna CICC e.a.) sco er d'organisaziuns d'agid svizzer en furma da contribuziuns finanzialas u agid d'alimentaziun.

Il Corp svizzer d'agid umanitar (CSA) entra en accziun dapi il 1974 en ils lieus perturgads da catastrofes da la natura u chaschunadas da l'uman. Quest agid po esser: l'agid direct suenter ina catastrofa, mesiras da survivenza, disposiziuns per la reconstrucziun u per prevegnir a novas catastrofes.

Il corp funcziunescha tenor il sistem da melissa. El dispona d'in vast dumber da voluntaris ch'èn s'obligads, en accordanza cun lur patrums, da star a disposiziun per accziuns d'agid a l'ester. Il corp vegn dirigi d'ina gruppa da spezialists.

Investiziuns en l'infrastructura – ina furma d'agid per gidar sasez.

FOTO: PD

La preschentaziun:

Dossier «xx».

Dapli infurmaziuns:

chatta.ch/?hiid=xx
www.chattà.ch